

Tájékoztató

az arckép profil nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló törvény tervezetéhez

Az okmányhamisítás új elkövetési alakzatai, számos bűncselekmény határon átnyúló jellege okán szükséges a korszerű technológiák által biztosított pontos és gyors azonosítási lehetőségek, az ezt lehetővé tevő biztonságtechnikai rendszerek rendvédelmi és közigazgatási célú felhasználása jogi alapjának megteremtése.

Az okmánybiztonság adminisztratív védelméhez, a bűnmegelőzéshez, továbbá az ismeretlen bűnelkövetők korszerű technológián alapuló, minél rövidebb időn belül történő azonosításához fűződő társadalmi érdek szükségessé teszi a jelenlegi személyazonosítási módszerek és eljárások felülvizsgálatát, különös tekintettel az olyan fokozott bizonyosságú azonosítást lehetővé tevő, egyedi jellemzőkön alapuló adatokban rejlő lehetőségek kihasználására, amelyek segítségével, nagy pontossággal állapítható meg egy adott személy személyazonossága.

A törvénytervezet egy teljes népességre kiterjedő központi biometrikus arckép profil nyilvántartás létrehozását és a biometrikus arckép profilok bűnüldözési, nemzetbiztonsági, személyvédelmi és létesítményvédelmi célú felhasználása jogi kereteinek megalkotását irányozza elő. A biometrikus adatkezelés kötelező alkalmazása a személyes adatok védelméhez, valamint a magánszféra tiszteletben tartásához fűződő jog érvényesülésének erős korlátozása, azért arra csak az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében meghatározottak szerint, az alapjogi korlátozás alkotmányos feltételeinek teljesülése esetén kerülhet sor.

A törvénytervezet megfelel a személyes adatok védelméhez fűződő jogból fakadó alkotmányossági, az ún. osztott információk rendszerek követelményének, amely alapján az ugyanazon érintettől egy adatkezelő által kezelt személyes adatok köre csak a lehető legszükségesebb mértékre korlátozódhat, és az nem eredményezheti azt, hogy az adatkezelő a személyiségprofil kialakítására alkalmas adatok széles köréhez rendelkezzen hozzáféréssel. A nyilvántartások az adatkezelés törvényben meghatározott célja keretei között, e célokra korlátozódóan kezelik az érintettek személyes adatait.

A következő elvek törvényi rögzítésével és következetes érvényesítésével a biometrikus arcképadatok központi nyilvántartása nem sérti az általános és egységes személyazonosító kód tilalmát.

A törvénytervezet egy újonnan létrehozandó központi állami szerv kizárólagos feladatkörébe kívánja utalni a teljes népességre kiterjedő biometrikus arcképprofil nyilvántartás vezetését és a személyazonosítási, valamint személyazonosság ellenőrzési szolgáltatások nyújtását. A tervezet úgy határozza meg az adatkezelés rendszerét, hogy

- a) a központi szerv az adatforrás nyilvántartástól, valamint a személyiadat- és lakcímnnyilvántartástól és az adatigénylők adatkezelésétől elválasztva működik,
- b) kizárólag e szerv kezelhet a teljes népességre vonatkozóan arckép-profiladatokat,
- c) más biometrikus profiladatot (például ujjnyomatot) nem kezelhet,
- d) csak a törvényben meghatározott célból és meghatározott, kizárólag az állami, közhatalmi szférába tartozó szervek számára nyújt személyazonosítási szolgáltatásokat és

e) az általa kezelt biometrikus profiladatot más szerv vagy személy számára nem teszi hozzáférhetővé.

Az állóképes arckép azonosítás folyamatának első lépése az arcképmás rögzítése. Az okmányirodákban és kormányablakokban található, arcképmás felvételezésre szolgáló, ún. „Photoshop” munkaállomáshoz kapcsolódó informatikai alkalmazás segítségével a személyazonosításra alkalmas okmány igénylése során készült arcképmás kapcsolati kóddal ellátva, személyhez rendeltén, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban kerül rögzítésre. Az adatközlésre kötelezett szerv, azaz a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást vezető szerv az arcképmáshoz rendeltén kapcsolati kódot az arcképmással együtt átadja az arckép profil nyilvántartás részére. Az arckép profil nyilvántartást vezető szerv az arcképmásból létrehozza az arckép profilt, amelyet követően a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból átvett arcképmás adat az arckép profil nyilvántartásból haladéktalanul törlésre kerül. A kapcsolati kód az adott arckép profilhoz rendeltén kerül tárolásra, nem pedig az érintett személyéhez kötötten, azaz nem képződik ún. személyi mappa. Fenti működésből kifolyólag az arckép profil nyilvántartásban nem kerülnek tárolásra természetes személyazonosító adatok sem.

A tárolt arckép profilokban történő keresés minden esetben ügghöz kötötten történhet. Az arcképelemző tevékenység első fázisában az arckép profilok informatikai rendszer általi összehasonlítása történik meg, majd ennek eredményeként második fázisként az ún. kiértékelői tevékenység elvégzése következik. A kiértékelői tevékenység nem minősül különleges szakértelmet igénylő kérdésnek, és így ez a tevékenység nem tekintendő szakértői tevékenységnek. A munkatársak kiválasztása és felvétele az Igazságügyi Szakértői és Kutató Intézetekkel szorosan együttműködve történik. A foglalkoztatott elemzők antropológiai ismeretekkel is rendelkeznek majd a személyazonosság megállapításának magas szintű támogatására.

Kiemelendő, hogy a kiértékelő tevékenységet végző humánerőforrás nem végez az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény szerinti szakértői tevékenységet, ugyanis feladatuk a személyazonosság megállapításának támogatására korlátozódik.

Az arcképelemzői tevékenység ismeretlen személyek azonosítására, valamint a személyazonosság megállapítására, ellenőrzésére irányul. Ismeretlen személyek azonosítása esetén az adatigénylésre jogosult szervektől (pl.: nyomozó hatóság) érkező arcképmás adatból képzett arckép profilok kerülnek összehasonlításra az arckép profil nyilvántartásban kezelt arckép profilokkal. Személyazonosság megállapítására, ellenőrzésére esetén, például az okmányigénylések során keletkezett adott személyhez tartozó arcképmásból képzett arckép profilt hasonlítjuk össze az arckép profil nyilvántartásban a személyhez tartozó arckép profillal.

Az adatszolgáltatás keretében a kiértékelési tevékenység elvégzését követően csak a releváns arcképprofilhoz hozzárendelt kapcsolati kód átadása történik meg az adatigénylésre jogosult részére. Az adatigénylésre jogosult az Integrált Portálapú Lekérdező Rendszer felületén keresztül, jogosultságának megfelelően, egy, az általa indított külön eljárás keretében kapja meg a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban kezelt, az átadott kapcsolati kódhoz tartozó személyes adatokat.

Az adatszolgáltatás keretében a kapcsolati kód átadása az adatigénylésre jogosult részére folyamatos, mindenre kiterjedő naplózás mellett, az adatvédelmi és adatbiztonsági elvárások

maximális betartásával történik. Az adatigénylésre jogosult szervek, valamint e szervek nevében hozzáférésre felhatalmazott személyek egy külön nyilvántartásban, a jogosultsági nyilvántartásban kerülnek rögzítésre.